חסידות · ברסלב · ספרים של תלמידים

רנת ציון רבי אברהם שטערנהארץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

רנת ציון רבי אברהם שטערנהארץ

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/רנת-ציון-רבי-אברהם-שטערנהארץ/
הקובץ נוצר ב־15 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

רינת ציון 4
הקדמת המסדר 4
הקדמה 5
א' אשרי תמימי 7
ב' אמור אל הכהנים 7
ב' אמור אל הכהנים 8
ג' אקרוקתא 10
ד' אנכי 12

רינת ציון

והוא
חידושים ובאורים על כמה מאמרי
ספה"ק "ליקוטי מוהר"ן.
חיברם החסיד הישיש הרב הגאון
ר' אברהם שטערינהארץ זצ"ל.
בצירוף מכתבי קודש מאנ"ש. יצא לאור בס"ד ע"י
נתן צבי קעניג
בני-ברק, תשל"ה

הקדמת המסדר

אמר המסדר והמלבה"ד. ראו אשר אני נותן לפניכם ברכה היום והוא חידושים וביאורים וסיפורים לחמשה מאמרים הראשונים שבספה"ק "ליקוטי מוהר"ן", שחיברם חד ממחצדי חקלא שעמד ושרת בקודש את אחיו אנש"ל במשך יותר משבעים שנה.
והנה באזנינו שמענו שהיה מהרב הקדוש הזה כמה וכמה חיבורים לטהרה, אך נאבדו בצוק העיתים. וראה זה מצאתי חלק מעט מזעיר שהתחיל לחבר אחרי שעלה לארצה"ק, כנראה מההקדמה שכתב לספרו, אך הוא חלק אחד ממאה ומאלף. כי היה לב הרב החסיד מבעית ומבהיל בהרצאת ושטף דיבוריו כנחל נובע באמרות קודש והוד שיח שערפי לבו. ולבד זה מצאתי כמה דפים שהיו מחוברים לספר "פרפראות לחכמה", כת"י שסידר מחדש הרה"ח ר' ליב רוזנפלד זצ"ל, ובתוכו היה מצורף כמה דפים להמחבר.
ואמרתי טוב אשר מזה על תנח ידך. ואם לא מצאתי עד כעת בחיפוש אחר חיפוש יתר התנופה, אקריבה נא למזבח הדפום מה שמצאתי. ואיידי דזוטר אמרתי אלקטה באמרים בכתבים אשר נמצאו בידי מכתבי אנ"ש הזקנים אשר המשיכו נרות דקדושה שלא יכבו.
ובריש כל הדפסתי כמה מכתבים מבנו החסיד הישיש הר"ר נתן זצ"ל, הנוגע למה שהתרחש בזמן הפרעות והרדיפות במקום קודש הקדשים. ודעת לנבון כי המכתבים שלו נכתבו בשפת סתרים, בתנאי זמן ודינא דגרמי במקום המצאו אז, בכל פרשת העבר.
ונוסף בקודש הוספתי מכתבי אנ"ש העובדים בקודש בהפצת דעת אדמו"ר בגלות פולין, ה"ה החסידים המפורסמים בש"ט הר"ר יצחק ברייטער זצ"ל הי"ד והר"ר אהרן ליב ציגלמאן זצ"ל הי"ד.

ונטלת עיני' לשמיא. יהא רעוא שיתעוררו רחמיו הפשוטים לרחם על הפליטה הנשארת שיתחדשו לבנות הנהרסות. ואור חדש על ציון יאיר ונזכה לחזות בזיו נועם כבודו המשתפך על רוח כל בשר לעבדו שכם אחד ע"י התגלות רעיא מהימנא משיח צדקינו בבי"א.

הכ"ד,

נתן צבי בלאאמו"ר ירחמיאל משה קעניג

הקדמה

הנה כפי ראותי בהשקפתי מקדושת ארצינו הק' ובפרט מקדושת ירושלים ת"ו ב"ב שנתקשרה בקשר אמיץ וחזק עם קדושת אדמו"ר נ נמ"ח זי"ע. הן בהעלמותם והסתרתם והן כחודה של מחט באתגליותם זה כזה באופן אחד, וכפי שמובן שמעט מן האור שזה כחודה של מחט הנ"ל דוחה הרבה מן החושך מהסתרתם הנ"ל. לזאת אף אני אפתח פרי עטי במעשי אצבעותי כחודה של מחט, בהמעט מן האור המתנוצץ ברוחי מן קדושת ירושלים עיה"ק תו"ב לקשר ולגלות את גודל עוצם זריחת קדושת החיות והחכמה הקדושה של אדמו"ר נ נמ"ח זי"ע, הן בתורתיו הקדושים והן משיחותיו הק' שסביבות התורות הק' כולם כאחד המה משולבים ומיוסדים באדני פז, שעל ידם יכולים לדעת בארץ הקדושה, דרך הק' ואמת בכל מדה ומדה הק' לילך בהם ולאחוז בחבל הק' משני הקצוות משני הקדושו"ת הנ"ל. ונתפוס לדוגמא ב"ליקוטי מוהר"ן א' בסימן א' מדבר מגודל יקרת עסק התורה, שסגולתה לחן כזה שתתקבל תפלתינו, בחי' שאומרים בשמונה עשרה ח'נ'נו וענינו ושמע תפלתינו, ומסיימים שומע תפלה, שזה כלול ביותר בארץ הקדושה ובפרט בירושלים עיה"ק, כי מציון תצא תורה הק' והתפלות עולין, בחי' וזה שער השמים, ומבואר שם שנתעלה המלכות דקדושה, שעיקר מלכות דקדושה היא ארץ הקדושה כידוע, ומובא שם שנתקשר הנ"ון שהיא מלכות עם הח' שזה להסתכל על השכל, ועל זה אנו מבקשים אחר ברכת שומע תפלה "ותחזינה עינינו בשובך" וכו', שאז יתגלה הדעת והשכל האמת, ומסיימים "לציון ברחמים", שמכל זה רואין היטב איך שעם מעט מן האור של התגלות דברי אדמו"ר זי"ע. כי באמת יש נסתרות דנסתרות בדבריו הקדושים, אעפי"כ יכולים על ידם להרגיש קצת ממעט, מגודל קדושת ארצינו הקדושה כחודה של מחט, שבנקל להרגיש ביותר ע"י עצותיו הקדושים ולילך בעקבותיו הק' של נ נמ"ח זי"ע, משני הזריחות המתאימות זו עם זו, בחי' טובים השנים וכו' וזהו הכוונה של הבקשה: אור חדש על ציון תאיר וכו', כי זה האור של חידושי אדמו"ר הק' יאיר

לנו השי"ת בציון וירושלים, שנזכה כולנו להרגיש ולקיים, ומסיימים "יוצר המאורות" מיעוט רבים שנים, של ארצינו הק' ושל אדמו"ר זי"ע.

ועוד יש לבאר בזה מסי' א' הנ"ל, אך קצרו המון יריעות, ואני רק רשמתי זאת כחודה של מחט לדוגמא, איך שבארצה"ק יכולים וצריכין לקשר את עצמו לשני הקצוות החבל דקדושה, וכפי שקטנותי מאבותי זקני הקדושים בראשון ה"ה א"א זקני הרה"ק אדמו"ר מוהרנ"ת זצ"ל, שהלא ענף וגזע העליון מאילנא רברבא דכל נשמתין מניה נפקין וינקין, ובפרט א"א זקני שהננמ"ח סמך ידו וחכמתו עליו, והוא חתר ודלה כל ימיו מנחל הנובע והשקה מתורת רבו הק' הנ"ל כל ימיו, וקיים בעצמו וסיב ובלה בה, וגילה לנו דכולה בה. ואחריו א"א זקני הרה"ג מטשעהרין זצלה"ה בעל "הפרפראות" ששמעתי מפיו הק' שקיבל על עצמו להיות משרת של א"א זקני מהר"ר נתן זצ"ל בחיבור ספרי "לקוטי עצות", וכיוצא ללקט ולקבץ מכתבי "עלים לתרופה", שבודאי אין אני מגיע לידיעתם והרגשתם, ובפרט לעבודתם הקדושה שראיתי ושמעתי, שקטנם עבה באין שיעור נגד מתני, ובודאי בספריהם הקדושים כבר מבואר ומפורש היטב גדולת וקדושת אורות הנוראים המאירים בכל העולמות, הן מקדושת ארצינו הק' ובפרט מקדושת אדמו"ר הק' שזכה ע"י ארצינו הק' אעפ"כ מגודל עומק המושג בקדושתם, התפשטה ההסתרה וההעלמה כזאת בעומק חשכות הגלות הארור והמר הזה. מוכרחים אנו לחפש בחיפוש אחר חיפוש, במעט קט זריחת ההתנוצצות מידיעתינו בהאורות הנ"ל, הן מהספרים הקדושים והן ממה ששמענו פה אל פה מאנשי שלומינו הזקנים ז"ל, והעיקר מפי א"א זקני הרב בעל "הפרפראות" ז"ל, בכדי שנמצא מזור ותרופה להגלות, ונגעי נפשינו גם מזה, ולזכות ליצא מן כסילות שכלינו, ולזכך מעשינו מעתה בהתחדשו"ת מהאור חדש המחדש בטובו בכל יום, עד שנזכה לנצח ולצחצח את נפשותינו, בזכות מי שאמר נצחתי ואנצח לגאולת נפשינו לנצח במהרה בימינו אמן.

וכל זה הקדמתי לידע ולהודיע שבארצינו הק' תוב"ב מאיר ביותר קדושת נוראות התגלות תורתו ושיחותיו הקדושים, לילך עמהם כל אחד לפי בחינתו, לזאת אמרתי ארשום איזו גרגרים קטנים שהם בזכרוני השייכים להתורות והמאמרים מספר "לקוטי מוהר"ן" הקדוש, וכן הוספות להס' "פרפראות" מא"א זקני זצלל"ה, הן קצת פשט בנגלה להבין עכ"פ פשוטן של דברים לפי קט שכלינו בתורותיו הקדושים, והן שיחות השייכים להם, לידע איך ובאיזו סיבה נבנה כל תורה ומאמר על אופניה בהנגלה שלה, חוץ מה שאין אנו משיגין להיכן כל תורה ושיחה שלו נוגעין בסודות ונסתרות עד אין סוף, ופן ואולי נזכה ע"י כל זה להתעורר לחדש את עצמינו בחשק וכיסופין חדשים לקיים עצותיו

הקדושים, שהם כולו זרע אמת, ואמת מארץ דייקא, היינו מארצינו הק' תצמח, ובזה י"צ'מ'ח' לנו בכלל ובפרט קרן ישועה בגשמיות ורוחניות ע"י "צמח" ב"ב אמן.

א' אשרי תמימי

כי ע"י התורה נתקבלים וכו' והחן והחשיבות וכו'

לכאורה היה צריך להקדים החן, כי ע"י החן נתקבלים, אך כפי שהחיבור של הח' עם הנו"ן הוא רק ע"י התורה, כמבואר שם היטב עי"ש, ע"כ אומר תיכף שע"י התורה נתקבלים וכו', כי ע"י התורה נעשה "חן", גם שהעיקר שנעשה חקיקה בלב, שזה אות ת' הנאמר שם, שעי"ז יש מקום שיתקבל, ואות ת' מרמז על ראשי תיבות ת'ורה ת'פלה, ובשביל זה מביא וה"תוית תיו" שני תוי"ן מן והתוית, ת' ראשונה על שם תורה והו' ע"ש הלוחות שארכן ו' והי' היא עשרת הדברות ות' שניה ע"ש תפלה. ות' הג' ע"ש החקיקה עי"ש. ומחמת זה מתחיל שע"י התורה נתקבלים וכו', ואגב מובן מההתחלה מה שמסיים הפסוק אשרי תמימי דרך ההולכים, שזה בחי' תפלה, ובסי' ט' מובא צדק לפניו יהלך, וגם בסי' ל"א מביא רגל היא התפלה, ובסי' נ"ה. בתורת ה' שע"י תורה יש הילוך להתפלה שתתקבל, ועי' ב"פרפראות" מה שכתב על ההולכים בתורת ה' ששמע מפי אביו שהוא א"א זקני הרב צבי ארי' זלל"ה שתהיו עמלים, ומרמז שם אם בחוקתי תלכו עיין פירש"י, והפסוק לא הלכו בה, והעיקר בכח עי' שם. ואמר לי הרב אא"ז בעל ה"פרפראות" ז"ל שמרמז בכאן אדמו"ר בהתורה הזאת כי רצונו של אדמו"ר זצ"ל שילכו עם התורה איזו זמן כידוע מהשיחות, ובמה הולכין בתפלה על התורה, וכפי ששמעתי מאא"ז זה נאמר קודם התקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל, אך כשבא אל רבינו ז"ל וסיפר לפניו בקובלנא רבא איך שיש לו יסורים מב"ב ומאביו ומאנשי עירו, שאבד החן שלו אצלם שהיה לו מקודם התקרבותו, ומתגרין בו על תפלתו וחושש פן לא נתקבלה תפלתו, ואז הראה לו אדמו"ר ז"ל זה המאמר, ואמר לו אז תלמוד תורה בכח ויתתקן הכל, וכן היה בעזרתו ית' כן נזכה לקיים התורה הזאת בפשיטות גמור ללמוד ולעשות, שזוהי תפלה על הלימוד, אכי"ר.

ב' אמור אל הכהנים

הנה כפי הנראה מן החלום שחלם להקדוש הר' ש"א זללה"ה שהי' באיזה יער גדול ותעה שם, ולא היה לו שום דרך לחזור וליצא משם, עד שמצא בית קצר וארוך ונכנס לשם וראה אברך אחד שהיה מאוים מאד עד שנתייירא לדבר עמו, וזה האברך שאל אותו

מה לך פה, והשיב הר' ש"א איני יודע הדרך ליצא ולחזור למקומי, ויאמר אליו האברך לך נצרך לאיזו חרב שיש לה שני פיות (שארפין בל"א) ותחגור על מתניך שהם ירכיך ותדע איך לקלוע אתה, ואז תוכל למצוא ולידע הדרך הנצרך לך, והראה לו לחדר אחר בפתח קצר וקטן, וכשנכנס לשם, ישבו שם אנשים על כסאות למשפט, וישאלו אותו מי הביאך הלום, ויענה ויאמר, אברך אחד מחדר הראשון שהוא מאוים ונורא מאד דחף אותי לכאן, ואגב ראה שם כלי זיין רבים חרבות וקשתות, ויחרד מאד, ויאמרו אליו, אם יש לך ידיעה במשפט, יתנו לך חרב פיפיות. אך תקלע ביושר במשפט ובצדקה ג"כ, ובתוך כך סבבו אותו ענינים כאלו עד שנחשך לו, ודחפו אותו לחדר הראשון, ויאמרו אליו שם תלמוד אצלו משפט וצדקה ותראה עין בעין איך ליצא ולילך לדרכך הנצרך לך, והקיץ משנתו. וזה היה סמוך להתקרבותו לאדמו"ר זלל"ה, ותפעם רוחו מאד מן החלום, ויסע תיכף אל רבינו זצ"ל שיפתור לו חלומו. וכשבא אליו זצ"ל באימה וברתת וזיע, ורצה לספר לו את חלומו, אמר אליו אדמו"ר זצ"ל, יוסף אמר "הלא לאלקים פתרונים", מקודם אומר לך דברי תורה, ואמר לפניו זו התורה הנ"ל ונפתר לו החלום כולו. ואז אמר הרב ש"א מפני זה דחפו אותי אצליכם, כל התורה והתפלה שלי אני מוסר לכם, ויען ויאמר אליו רבינו זצ"ל, אעפ"כ עדיין צריך אתה עוד הרבה לחסדי ה' (ומי שבקי היטב בהמאמר ב' הנ"ל יבין היטב גדולות ונוראות נפלאות ההשגות הנשגבות שהשיג עוד במעדוודיווקא, על אחת כמה וכמה אלפי אלפים וכו' שהשיג בברסלב, ובפרט אח"כ באומין. עד שאין הפה יכול לדבר. כן נזכה עכ"פ לשמוח בזה תמיד שאנו נקראים ומכונים על שמו הקדוש והנורא).

ב' אמור אל הכהנים

אות ג' - צריך לידע איך ללחום, שלא יטה אותה לימין וכו' ולא לשמאל אלא לאמצע כפי שאא"ז מוהרנ"ת מביא ב"לקוטי הלכות" בזה הלשון, שגם זה בכלל עי"ש. מובן שיש כמה פירושים בזה, הגם שכוונת רבינו זלל"ה בלקו"מ אי אפשר לנו להשיג, אעפ"כ מה שיש במוחינו לבאר ביותר דבריו הק' שיהיה לעובדא ולמעשה, יש לנו רשו"ת מרבינו זלל"ה על זה כידוע. לזאת נראה שיש בזה כמה מיני ימין ושמאל, וכאן מבאר רבינו זלל"ה על ספינתא בחי' חסד השי"ת שעי"ז תהיה הגאולה. ובסי' ט"ו מאמר אור הגנוז מבאר רבינו זלל"ה שהתפלה בעצמה מכונה בשם חסד ימין בחי' אברהם עי"ש. ושם מובן שאם מתפלל עבור תועלת עצמו זה בחי' תנינא נחש, שזה בחי' שמאל, נמצא שבתפלה יש בחי' ימין ושמאל, לצורך הנשמה היא בחי' ימין, לתועלת הגוף הוא בחי'

שמאל, ושם ג"כ מובא שע"י משפט זוכין לתפלה במסירות נפש עי"ש שזה נקרא ימין לצורך הנשמה, אך שם מדבר שזוכין לתורה שבנסתר שזה כולו ימין כידוע דלית ביה שמאלה, וכאן מביא רבינו זלל"ה וכל התורות שאדם לומד לשמור ולעשו"ת שזה תורה שבנגלה שיש ימין ושמאל, שאפילו הצדיק מוכרח לדלג דק מן הדק לאיזו בחי' שמאל כמובא בסי' י"ב מאמר "תהלה לדוד", אך הצדיק מדלג תיכף לימין, וכאן כפי שבחי' יוסף שזכה לחרב התפלה ע"י תיקון הברית שלו בחי' הבכורה, פי' שנים בחי' תורה שבנגלה בחי' שנים מקרא ואחד תרגום המובא בסי' י"ט מאמר "תפלה לחבקוק" ע"ש, והתורה נקראת משפט על שם "משפטיו לישראל" שהיא עמודא דאמצעיתא לא להוסיף ולא לגרוע, ובהתפלה ג"כ פי שנים שהם שבחו של מקום ושאלת צרכיו, שבחו של מקום הוא כולו ימין המובא כאן על ספינתא חסדו, ושאלת צרכיו בחי' שמאל, ומי שזוכה לתפלה על ידי שמירת הברית שזה בחי' חרב נצרך לו בחי' משפט עמודא דאמצעיתא, שלא יעסוק רק בשבחו של מקום, ולא ירצה להתפלל על צרכיו שזה בחי' כולו ימין, שזה רק רבה ב"ב חנה עשה כן, ואעפ"כ שאל איכא גנבא הכא, שגם הוא שאל על פרנסה, והגם שזכה לתורה שבנסתר, בפרט שכאן מדבר רבינו זלל"ה מתורה שבנגלה ששם יש בחי' בשמאלה עושר וכבוד, אך צריכין לעשו"ת הכלי להמשיך השפע והפרנסה ע"י תפלה בחינת "ויברך אתכם כאשר דיבר לכם" דייקא המובא בסי' ל"ד מאמר ממלכת כהנים, ומזהיר אדמו"ר זלל"ה שלא יטה רק לשמאל לשאלת צרכיו יותר מדאי, וזה זוכין ע"י צדקה, כי כשמתפלל בשאלת צרכיו שיהיה לו פרנסה בכדי ליתן צדקה וללמוד תורה שהיא ג"כ בחי' צדקה וכמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשו"ת וגו', כמו יוסף שכלכל את וכו', אזי יזכה שלא יהיה לו מחשבות זרות בתפלתו עיי"ש, כי יכלכל דבריו במשפט הזה, ויקוים "ציון" בגימטרי' "יוסף', במשפט תפדה, היינו שהשי"ת יעורר חסדו שזה כולו ימין ויגאלינו, ובזה תקנו לנו בתפלת שמונה עשרה תחלה שבחו של מקום, ושם אנו אומרים גומל חסדים וכו' ומביא גואל וכו' למען שמו באהבה, שזה בחי' ספינתא בחי' חסד ימין שזה שבחו ית"ש ובברכות האמצעיות הם שאלת צרכיו, ובאחרונות כעבד המקבל פרס מרבו, שהוא ימין, והעבד הוא שמאל, והתנא מזהיר אותנו אל תהיו כעבדים וכו' ע"מ לקבל פרס, כדמסיים במאמר זה "כי אם בחסדו".

ועוד נוכל לבאר שלא יטה וכו' אלא לאמצע, ע"פ מה שמבואר בלקו"מ קמא סי' צ"ט על פסוק ואתחנן תמיד איך שהוא, בעת ההיא לאמור, שיתפלל בהתלהבות, אז יעלו כל התפלות שמקודם ג"כ, וזה שאמר כאן שיאחז האדם בדרך הממוצע, שאל יחשוב שאם לא התפלל בהתלהבות כל כך אין זו תפלה כלל, זה נוטה לימין ביותר, כי גם תפלה זו

חשובה אצל השי"ת בחי' שומע תפלת כל פה, וכמו שאמר רבינו זלל"ה על זה שזהו המנעל של שלש קצוות, וכן אם יטה לצד שמאל ביותר, דהיינו להתרשל תמיד ולחטוף התפלה במהירות גדולה, ויש להם טעמים של מה בכך. זהו נוטה לשמאל ביותר, כי צריכין לכסוף להתפלל בהתלהבות ובכוחות שזהו בחי' ימין, אך אין ליפול בדעתו אם איננו יכול להתלהב כ"כ, יקיים אזמרה לאלקי בעודי, יאמר איך שהוא עכ"פ, ועי"ז יעזור לו השי"ת להתפלל בהתלהבות, וע"ז מזהיר התנא באבות, אל תעש תפלתך קבע, לא לימין ביותר ולא לשמאל כנ"ל.

וכן יש עוד לבאר בזה שירצה להתפלל רק עבור חסידים ואנשי מעשה שהם בחי' ימין ולא בעד קלי עולם, שהם בחי' שמאל, לזאת צריך לדעת שצריכין להתפלל בעד כולם כאחד, כמובא בסי' ה' מאמר בחצוצרות, וכל זה זוכין על ידי משפט, עמודא דאמצעיתא בכל הפרטי פרטים המבוארים כאן, וזאת זוכין ע"י צדקה שהעשיר משפיל עצמו שהיא ימין, ונותן בידו הימנית להעני שהוא בחי' שמאל, ונכללים ביחד שמאל בימין, היינו אנחנו בתפלתינו מכונים שמאל נגד חסדו יתברך שמו, שזה ימין ה' ונכללים בו. והוא יכמרו רחמיו וחסדיו ויגאלנו במהרה בימינו בימין צדקו.

ג' אקרוקתא

כי הנה קול הנגינה נמשכת וכו' הנגינה שלו מן השתי צפרים חיות טהורות וכו' הם בנין המלכות דקדושה וכו'.

מלכות היא בחי' תפלה, כי ע"י תפלה מושלים לבטל הדינים בחי' ישראל ממשלותיו, ומבאר רבינו זלל"ה בזה עשה "לך" רב שכל אחד יתקן המלכות, היינו המלכות "שלו" על ידי נגינה דקדושה. שזה בחי' וקנה "לך" חבר, היינו ע"י הקנה "שלו" שהוא המוציא את הקול בשירות ותשבחות ותהלים ותפלות, שעל זה אנו אומרים ביה"ר שקודם תהלים "ולחבר" אשת נעורים עם דודה, בחינת וקנה "לך חבר", בזמן שעושים רצונו של מקום המובא שם, ואחר כך מזהיר התנא הק' "והוי דן את כל אדם לכף זכות", ומבאר רבינו זלל"ה על זה כשמתקן את המלכות ויוכל למשול בכל מה שירצה להמית ח"ו לזה ולהחיות לזה, ונמצא העולם חרב, לזה אמר "והוי דן את כל אדם לכף זכות", כי אין הקב"ה חפץ בחורבן העולם, כי לא לתהו בראה לשבת יצרה, עי"ש היטב, ולכאורה הדבר תמוה ופלא מהו הלשון "ונמצא העולם חרב", הלא אמר גם להחיות לזה, ואין העולם חרב ח"ו ע"י אלו שהשאיר בחיותם, אך כפי הנראה מרמז בזה רבינו זלל"ה זה הלימוד שכל אחד עם בחינת המלכות דקדושה שתיקן ע"י תורה שבע"פ בלילה המובא שם,

יתנהג עם המלכות "שלו" היינו התורה שלו והתפלה שלו ששניהם הם בחי' מלכות, "כי בי מלכים ימלכו", ומאן מלכי רבנן שזה התורה, וכן התפלה בחי' מלכות דוד, יתנהג בזה הדרך שלא יראה פנים שוחקות בתורתו ותפלתו בהתקרבות רק לגדולים בתורה ותפלה שהם בחי' דרי מעלה אנשי מעשה, ורק להם יתן עבודות שיחיו בהם, היינו שיעסוק עמהם ויגלה להם תורות ותפלות שיוכלו לחיות בזה, ולאנשים פשוטים ופחותים לא יראה שום פנים של חיות דקדושה, שזה נקרא להמית ח"ו לזה, היינו ח"ו יתייאשו עצמם לגמרי עי"ז שאין לו עסק עמהם, לדבר אתם ולקרב אותם בעצות עמוקות מני חושך למלט ולהציל נפשו"ת כאלו מחשכותם, וליתן גם להם חיות בתורתו ובתפלתו לפי בחינתם, שעל זה נאמר "לא לתהו בראה לשבת יצרה', כי רובא דרובא הם אנשים פשוטים, כמאמר התנא ראיתי בני עליה והם מועטים, ואפילו אותם אנשי מעשה עובדי ה', כמה וכמה עובר עליהם גלים כאלו בירידות כאלו, שיוכלו ח"ו ליפול עד שח"ו יתייאשו, כמו שמבואר מצדיק אחד שנפל כל כך במרה שחורה ועצבות רח"ל, עד שהוכרח להשתמש עם העצה "שלא עשני גוי" שגילה אדמו"ר זצ"ל, וזהו שאמר רבינו זצ"ל כי יראה לדון את כל אדם לכף זכות, שאפי' שפלים ופחותים כמונו, נוכל לשאוב ולשתות ממימי התורה של מלכות דקדושה, ולרוות צמאנינו ג"כ מהתפלות של מלכות דקדושה, וזה עיקר ישוב העולם, ולא יחרב ח"ו, כי ע"י שדנין אותו לכף זכות מעלין אותו לכף זכות, כמבואר בסי' רפ"ב מאמר אזמרה.

כלל זה הוא בכלליות ובפרטיות, היינו הצדיק האמת יש לו בכלליות כל הנ"ל, בחי' "כי כל" וכו' כמבואר בלקו"מ תנינא סי' ז' וסי' ס"ח, וכל אחד בפרטיות נצרך לו שיהיה שלם ושוה לכל נפש כגדול כקטן, כי כל אחד יש לו חלק בתורה ותפלה, כפי מדרגתו שהם בחי' מלכות כנ"ל, וצריך מקודם שיהיה המלכות שלו על תיקונו ע"י תורה שבעל פה בלילה המובא בהתורה הזאת, ממילא יהיה תקומה להרנה שהיא התפלה, בחי' "קומי רוני בלילה" המובא שם, עיי"ש. ואח"כ ישתמש עם המלכות שלו גם לדון את כל אדם לכף זכות, ויקבל את כל אדם בסבר פנים יפות לדבר עם כל אחד ואחד, באופן שיקבל חיות דקדושה ממנו בגשמיות ורוחניות, אפי' גרוע שבגרועים, וזה מה שמסיים רבינו זלל"ה שבחו של דוד המלך ע"ה, מאחר עלות הביאו, אפילו אותם שהם אחורי הקדושה המובא שם, ובזה מתורץ מה שאמר אדמו"ר זלל"ה, "ונמצא העולם חרב", כי אפילו הצדיק אם אין לו בחי' "כי כל" הנ"ל רק עולי שמים, אין לו ארץ. כי בשם "ארץ" מכונים הפחותים, וכשאינו נותן גם להם איזה חיות, אזי אין ארץ רק שמים לבד, ונמצא העולם חרב, כי עיקר הבריאה היא שמים וארץ. וגם בפרטיות אצל כל אחד ואחד, הן

אצל עצמו אם לא יהיו לו עצות להחיות את עצמו, אפילו כשעוברים עליו גלים וירידות, שאז הוא. בחי' ארץ ממש, כי הוא מונח בארציות, אזי העולם שלו חרב, והכתוב אומר "שכן ארץ" אפי' בבחי' "ארץ" ורעה אמונה, שזהו החיות של תורה ותפלה, שנקראים אמונה כידוע, והן לאחרים, בודאי צריכין לקיים מה שאמר רבינו זלל"ה כולו ס"ג יחדיו, בלקו"ת סי' פ"ב עי"ש, שצריכין להתקשר ולהתחבר אפילו עם הגרוע שבגרועים, ולדבר אתו ג"כ אפילו שיחות חולין בכדי להלביש בהם איזהו דיבורי תורה ותפלה, ובזה יקיים לשבת יצרה, וכל זה שאפשר לבאר ע"פ הנ"ל, הכל על פי ההקדמות של אדמו"ר זלל"ה ותלמידו הקדוש.

כן יזכינו השי"ת לילך עם עצותיהם הקדושים לשמור לעשו"ת ולקיים ותכון מלכות דקדושה על מכונה בב"א.

ד' אנכי

ידוע שהתורה הזו נאמרה בזלאטיפאליע, בחג שבועות, ע"י אחד שבא על שבועות אל רבינו זלל"ה בתוך הבאים. כי שבועות היה מהזמנים הקבועים כידוע ואותו האיש היה מקורב חדש שלא היה עדיין אצל רבינו זלל"ה מקודם, איש כשר וירא שמים ובר דעת גדול, ומסחרו היה מהצבא שעמד בעירו, והוא היה המספיק להם כל צרכיהם אוכל ומלבושים וכיוצא ע"י השרים הממונים עליהם. והשרים היו מצערים אותו עד למדי בחשבונותיהם אתו. ומחמת שרצו שיתן להם בכל פעם שוחד, העלילו עליו כמה פעמים והפחידו אותר שימסרו אותו למלכות, ומחמת שכל מחייתו ופרנסתו היתה רק מזה, נדמה לו שאם ימסרוהו למלכות יפסיד כל פרנסתו, ומחמת שהיה איש כשר בלבל אותו גם זאת שכל בטחונו הוא באיסור ממאמר התנא באבות "הוו זהירין ברשות", שזה ממש כמו מבטח בוגד שעובד למלכות הרשעה, כאילו ח"ו אין לו אלקי. ובבואו אל אדמו"ר זלל"ה בערב שבועות, וקיבל שלום, ורבינו קבלו בסבר פנים יפות, והתחיל לספר לפני אדמו"ר האיך שעוברים עליו צרות מצרות שונות, עד שלא די שאין לו עולם הזה, אלא אף גם עולם הבא בודאי לא יהיה לו. ומחמת טרדת ערב יו"ט אמר לו רבינו זלל"ה כעת אין זמן לדבר באריכות אי"ה ביו"ט נדבר, והלך האיש ולא סיפר לרבינו זלל"ה שום פרטיות, ובפרט ביו"ט בודאי לא היה זמן לספר, ובתוך כך אמר אז אדמו"ר זלל"ה התורה הזאת המתחלת כשאדם יודע וכו' וצריך להשיב המלוכה להשי"ת, נבהל האיש הנ"ל כי זה נצרך לו, ואיך ידע רבינו שזה נוגע אליו למחשבותיו ועניניו, כי הוא לא סיפר לרבינו זלל"ה שום פרטים, וכפי שמבאר רבינו זלל"ה שם שלזה נצרך ווידוי דברים וכו', והוא

מקורב חדש שעדיין לא התוודה לפני אדמו"ר זלל"ה, עלה בדעתו שיתוודה בודאי אי"ה אחרי יו"ט ויספר לפניו כל מאורעותיו. ובתוך כך הזכיר רבינו זלל"ה הלאו של "לא יהיה לך אלהים אחרים", וחשב בדעתו שגם זה שייך אלי שאני עובר כסדר על זה הלאו, שכל בטחוני בפרנסתי היא ע"ז מהמלכות, ונפל לעצבות עי"ז שיצטרך להתוודות. ואגב נזכר בהבלבולים שיש לו על זה שמוכרח תמיד לילך לבית השרים הנ"ל לעשו"ת חשבונות אתם, וב"ב מדברים אתו הרבה, ואי אפשר לו ליזהר מהם, כי אצלם זהו לשחוק, אך הוא בפנימיותו יש לו יסורים מזה. וכשאמר אדמו"ר ז"ל שע"י שרואין את הצדיק בחי' "והיו עיניך רואות" וכו', הרגיש האיש שאליו כיוון רבינו זה, שעי"ז נתבטלים העצבות והתאוות, ובאמת היה לו להאיש הנ"ל מיחוש מכבר שעצמותיו היו כואבים לו ולא היה יודע רפואה לזה, וכששמע שע"י ווידוי דברים וכו' כמבואר בפנים, הכלל ראה שכל התורה הזו נאמרה בשבילו. הכלל מאז והלאה נתקרב כל כך, עד שהשליך את פרנסתו הנ"ל, ונסע הרבה פעמים אל רבינו זלל"ה, וגם קירב הרבה אנשים כאלו שהיו פוחזים וריקים, וגם הם נעשים מרכבה כמבואר שם עיי"ש, ובהתורה הזאת נכללו ג"כ גדולי מקורביו שהיו ג"כ על חג השבועות הנ"ל, היינו הר"ר שמואל אייזיק והר"ר יודיל והרב הר' אהרן זלל"ה, ועליהם רומז אדמו"ר זלל"ה מה שנאמר שם ובכל פעם שבאין אל הצדיק ומתוודים וכו', ומי שיעיין היטב בהתורה הזאת יבין שתורתו של אדמו"ר זלל"ה היה כמו נבואה ממש, ורק כפי הנפשו"ת שנתקבצו אליו עם מבוקשיהם והצטרכותם ותקוניהם בפרטיות לכל אחד ואחד כפי עניינו בגו"ר, כמו שמבואר בסי' י"ג בליקו"א ולוקח נפשו"ת חכם ויורד עוז מבטחה, זה תורה עיי"ש היטב.

וגם התורה ה' בחצוצרות הנאמרה בר"ה הראשון של ההתקרבות מוהרנ"ת זלל"ה, הגם שזה דיבר אדמו"ר לענין הפינקטין שהם גזירות שנשמעו, לבטלן ולהמתיקן כידוע. אך העיקר נאמרה כמעט כל התורה הזאת לעניין מוהרנ"ת הן על העבר שלו והן על העתיד, איך לעבוד עבודת ה' להבא, וכן לשאר אנ"ש שבאו על ר"ה לאדמו"ר זלל"ה, היו כמה מאנשי הקיבוץ שכל אחד אמר שכיון אדמו"ר זלל"ה בדיבוריו הק' רק בשבילו, היינו כפי שזה מוהרנ"ת ז"ל היה מקורב חדש משלשה שבועות, ועדיין לא סיפר את כל לבו ממדותיו ועבודתו איך שעבר עליו משנים הקודמות הן בגשמיות והן ברוחניות, לאדמו"ר זלל"ה, אך דברים פרטים, כי לא הספיק עוד הזמן קצר מן קודם ר"ה שנתקרב לדבר אודותיו, בראשון כי שאם כל דיבור ודיבור כמו הצמא שתאב לשאוב ולשתות לכבות ולרוות את צמאונו, כידוע שאדמו"ר אמר מקודם ר"ה על פ' "אתם נצבים" וכיוצא שגם זה הבין מוהרנ"ת ז"ל, שאדמו"ר זלל"ה נותן לו כמו תחבושת ומזור לרפואתו הנצרך לחייו,

אך אעפי"כ בר"ה בהתורה בחצוצרות המדברת מעניין שמחת כל המצוות, ומעניין "ביומו תתן שכרו", שאין רוצה שכר עוה"ב רק שכר מצוה אחרת, עיי"ש. וכן לפשט מלב עקמימיות ע"י קולות בתפלה, ולפנות המוח ממחשבות הנקראים חמץ המובא שם, זה היה ממש כמו שדיבר אדמו"ר רק עבור תיקון נפשו לבד, מחמת שמוהרנ"ת זלל"ה היה מקודם התקרבותו לאדמו"ר זלל"ה בעל מחשבה לאין שיעור שזה היה אצלו יסורים לעבודת השי"ת, ומחמת זה לא היה השמחה שלו מהמצוות בשלימות רק בשביל עוה"ב, והגם שהיה גם מקודם ירא שמים גדול ועצום, אך לא הרגיש שום חיות ממדת היראה והאהבה, כפי שמבואר בהתורה הזאת מזה, ומאז התפלל בקולות בחי' רעמים עי"ש ואז כשאמר רבינו זלל"ה ותאמין כי כל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלימים אין זה רק שיגרשו סיטרין אוחרנין, עם הפסוק אוזן שומעת וכו', אמרו אח"כ הקיבוץ למוהרנ"ת זלל"ה שבזה נתיישב דעתם כ"כ כי לא הבינו מקודם איך יהיה על אור קדוש וטהור ובהיר כזה איזה קינטור, ובפרט ח"ו מחלוקת, אך כששמעו מאדמו"ר הפירוש של זה הפסוק אוזן שומעת וכו' הבינו שזה לטובתם עיי"ש היטב התורה הזאת, ומאז והלאה לא היה קשה להם שום קשיות מהמחלוקת אפילו על גדולי גדולים, כי זה רק כדי שיזכו המון עם לחיים בחי' תוכחת חיים. ומוהרנ"ת אמר שבזה התורה גילה לו רבינו זלל"ה כל היהדות איך להתנהג, היינו איך להתפלל, ואיך לעשו"ת מצוות בשמחה מהמצווה בעצמה, ומדת היראה ואהבה, ולטהר את המוח ממחשבות כמבואר שם, כן נזכה לדרוך בנתיבות הקדושים האלו, שדרכו בו כמה וכמה ממקורבי אדמו"ר זלל"ה, והעיקר ע"י מוהרנ"ת זלל"ה שע"י נשאר לנו ירושה גדולה הזאת בזה ובבא.

(ע"כ מצאתי מכת"י וחבל על דאבדין)